

Επετειακή ομιλία της Επιθεωρήτριας των Εθελοντριών Αδελφών του Ε.Ε.Σ. Ελένης Λιανού, που εκφωνήθηκε στον Καθεδρικό Ναό της πόλης των Καλαβρύτων την 13η Δεκεμβρίου 1990

13 Δεκεμβρίου 1943:

Βρισκόμαστε και πάλι στην ηρωική πόλη των Καλαβρύτων. Πατάμε το χώμα το αιματοτισμένο. Ξυπνούν οι αναμνήσεις οι πικρές.

Τα χρόνια περνούν, οι καιροί αλλάζουν και ο τόπος που τόσα κορμιά κείνται, κάνει όλους εμάς που ήλθαμε σήμερα για προσκύνημα, ν' ανατριχιάζουμε και με δέος να βαδίζουμε ατενίζοντας το Ιερό Σύμβολο του Σταυρού στο Μεγάλο Ομαδικό Τάφο.

Εκεί τα κορμιά όλα αδελφωμένα, κοιμούνται τον αιώνιο ύπνο τους, και μόνο οι ψυχές τους θωπεύουν, και με το άγγισμα τους σκορπίζουν την παρηγοριά και την απαλότητα στις αγαπημένες υπάρξεις που άφησαν πίσω.

Η θυσία τους η απaráμιλλη, ο ηρωισμός τους που ξεπέρασε τα όρια της Ελλάδας, θα οδηγεί το κόσμο όλο που επισκέπτεται τη πατρίδα μας, να φθάνει ταπεινός προσκυνητής στα αιματοβαμμένα Καλάβρυτα, στο χώρο της θυσίας και να παραδειγματίζεται από την αυταπάρνηση όλων αυτών των ηρώων, σε ό,τι πιο υψηλό, ό,τι πιο ιδανικό ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

Εμείς τότε νέες εθελόντριες του Ε.Ε.Σ. με τις ψυχές μας γεμάτες ευγενικά ιδεώδη για προσφορά και συμπαράσταση σε κάθε δύσκολη στιγμή, ετρέξαμε εδώ που μας εκάλεσε το καθήκον.

Οι ημέρες εκείνες που εξήσαμε ήταν γεμάτες από συγκλονισμό ψυχικό.

Γυναίκες πικραμένες, πονεμένες, σε έξαλλη κατάσταση αλλόφρονες επλανώντο στα χαλάσματα, τρέχοντας από εδώ και από εκεί με σπαραγμό και κλάματα λυγμικά.

Άνδρες, αδέλφια, παιδιά, σπίτι τα πάντα.

Ό,τι πολυαγαπημένο στη ζωή τους είχε καεί μέσα στη λαίλαπα της συμφοράς.

Ήρωες που ανήκουν στην αιωνιότητα.

Ηρωίδες με την σφραγίδα του πόνου και της απόγνωσης στο πρόσωπό τους παντέρημες, παιδάκια πεντάρφανα.

Μανάδες με τον ανείπωτο σπαραγμό στη μητρική τους καρδιά.

Συμφορά. Παντού συμφορά.

Αναφέρομαι σε έντονες εικόνες τις οποίες έζησα και που μένουν βαθειά στη μνήμη μου για πάντα.

Η Ράχη του Καπή κόκκινα βαμμένη από το αίμα των αθώων μαρτύρων που κυλούσε σα ρυάκι, με συγκλόνισε και είμαι αυτόπτης μάρτυρας αυτής της εικόνας.

Οι νεόσκαφοι ρηχοί ομαδικοί τάφοι με δύο ξύλα σε σχήμα Σταυρού, επάνω πρόχειρα κανδήλια από τσίγκο, και το πιο λυπηρό και θλιβερό όραμα, παιδάκια σκελετωμένα, απελπισμένα με διάχυτο το πόνο το σπαρακτικό στην αθώα μορφή τους να κάθονται στους τάφους των αγαπημένων τους τα βράδυα για να μη τους φάνε τα άγρια σκυλιά.

Πονεμένοι μικροί φύλακες, πληγωμένες ψυχούλες στα πρώτα φτερουγίσματα της ζωής τους.

Την τραγωδία αυτή ο κορυφαίος Αισχύλος θα μπορούσε να την αποθανατίσει και να τη κάνει δράμα που να παίζεται σε ολόκληρη την ανθρωπότητα υμνώντας τη θυσία του Καλαβρυτινού ολοκαυτώματος.

Τα φοβερά αυτοσχέδια μοιρολόγια των γυναικών το γοερό τους κλάμα, ηχεί ακόμα στ' αυτιά μου.

Δεν μπορώ να ξεχάσω με πόση απόγνωση έψαχναν στα καμμένα σπίτια τους για κάποιο σκεύος δικό τους για να το χρησιμοποιήσουν και να θυμούνται ότι κάποτε είχαν ένα χαρούμενο σπιτικό.

Από τα καμμένα ξύλα έβγαζαν καπνιά και έβαφαν τα ρούχα τους μαύρα.